

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 25, 2013

Nummer 25, 2013

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:964](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:962](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:952](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:947](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:955](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:946](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:944](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:954](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:949](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:961](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:956](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:960](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:963](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:959](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:951](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:943](#) 15-10-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:957](#) 15-10-2013

RECHTSPRAAK

De enkele omstandigheid dat in een overgelegd rapport een aanvullend onderzoek wordt geadviseerd, levert niet een gegeven op als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv (vgl. ECLI:NL:HR:2013:CA1203). De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

De Hoge Raad overweegt als volgt. In de aanvraag wordt aangevoerd dat het ernstige vermoeden bestaat dat het hof de aanvrager van de onder (1) bewezenverklarde moord zou hebben vrijgesproken, indien het bekend zou zijn geweest met het bij de aanvraag gevoegde onderzoeksrapport van het Nationaal Forensisch Onderzoeksbureau van 29 mei 2013.

Dit rapport houdt onder meer in:

‘Beschouwend de complexiteit van het DNA-mengprofiel [AABJ4503NL#03], de familiale banden tussen [aanvrager] en [betrokkene 1], het feit dat de DNA-profielen van [aanvrager], [betrokkene 1] en [betrokkene 2] sterke overeenkomsten vertonen, de DNA-profielen verkregen uit de overige bemonsteringen moet de verbale uitspraak van de NFI-deskundige over de DNA-match, gezien bovenstaande argumenten, met een sterke mate van terughoudendheid in beschouwing worden genomen. De gedane uitspraak is vanuit wetenschappelijk oogpunt, binnen deze feiten en omstandigheden, betwistbaar.

Om bovenstaande redenen en rekening houdend met de complexiteit van de DNA-interpretatie en de door het Hof toegekende bewijswaarde is het zeer sterk aan te raden om spoor AABJ4503NL#03 te onderwerpen aan een aanvullend DNA-onderzoek, waarbij een DNA-methodiek wordt gehanteerd die meer DNA-kenmerken typeert.

Door toepassing van deze DNA-methodiek wordt een DNA-profiel verkregen dat over significant meer personen onderscheidend vermogen beschikt. Dit zal er in resulteren dat bij de interpretatie van het DNA-mengprofiel er een eenduidigere en beter onderbouwde uitspraak gedaan kan worden over de aan- of afwezigheid van het celmateriaal van specifieke [aanvrager], [betrokkene 1] en [betrokkene 2]. Op basis van de huidige resultaten is een uitspraak hieromtrent discutabel.’

De enkele omstandigheid dat in een overgelegd rapport een aanvullend onderzoek wordt geadviseerd, levert niet een gegeven op als hiervoor onder 3.1 bedoeld (vgl. HR 28 mei 2013, ECLI:NL:HR:2013:CA1203). De stelling dat een van de door het hof gebezigde bewijsmiddelen 'discutabel' is, kan ook niet een ernstig vermoeden wekken als hiervoor onder 3.1 vermeld.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:957

Zaaknummer: 13/03153 en 13/02958

Wetsartikelen: 457 lid 1 Sv

RECHTSPRAAK

Het middel, dat ten betoge strekt dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet verschenen verdachte aangezien deze ten tijde van de behandeling van zijn zaak ter terechtzitting in hoger beroep uit anderen hoofde was gedetineerd en hij niet vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om bij de behandeling aanwezig te zijn, is op de gronden die zijn vermeld in de aanvullende conclusie A-G terecht voorgesteld.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het middel strekt ten betoge dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet verschenen verdachte aangezien deze ten tijde van de behandeling van zijn zaak ter terechtzitting in hoger beroep uit anderen hoofde was gedetineerd en hij niet vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om bij de behandeling aanwezig te zijn.

Op de gronden die zijn vermeld in de aanvullende conclusie van de waarnemend advocaat-generaal is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Conclusie A-G:

Het aan de schriftuur gehechte faxbericht biedt onvoldoende steun aan de stelling dat de verdachte op 17 november 2001 te 10:50 uur niet ter terechtzitting in hoger beroep aanwezig kon zijn. Zou de behandeling tegen het eind van de middagzitting hebben plaatsgevonden zou dan anders kunnen liggen. Het hof heeft bij deze stand van zaken echter zonder het aanwezigheidsrecht te schenden met de behandeling van de zaak kunnen voortgaan. Anders dan in de door de steller van het middel aangehaalde zaak is niet duidelijk hoe laat op 17 november 2011 de verdachte van overheidswege van zijn vrijheid werd beroofd.

Het middel faalt. Ik heb geen gronden aangetroffen waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou moeten worden vernietigd.

Deze conclusie strekt tot verwerping van het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:954

Zaaknummer: 11/05124

Wetsartikelen: 280 Sv

RECHTSPRAAK

De door het hof aan het bewezenverklaarde gegeven kwalificatie is mede gelet op hetgeen het hof in de bewijsvoering heeft vastgesteld niet te verenigen met de bewezenverklaring.

Het middel klaagt over de kwalificatie van de bewezenverklaring.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De tenlastelegging, de bewezenverklaring en de bewijsvoering zijn weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.2, 3.3 en 3.4.

Het hof heeft het bewezenverklaarde onder aanhaling van artikel 173a Sr gekwalificeerd als ‘opzettelijk en wederrechtelijk een stof op of in de bodem, in de lucht of in het oppervlaktewater brengen, terwijl daarvan gevaar voor de openbare gezondheid of levensgevaar voor een ander te duchten is, terwijl het feit wordt begaan door een rechtspersoon’.

De door het hof aan het bewezenverklaarde gegeven kwalificatie is, mede gelet op hetgeen het hof in de bewijsvoering heeft vastgesteld, niet te verenigen met de bewezenverklaring.

Het middel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:951

Zaaknummer: 12/01651

Wetsartikelen: 173a Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt de toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2012:BU2016. Bij de toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen, waarbij de Hoge Raad slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid kan verschaffen omtrent de inhoud van het begrip roekeloosheid, kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid als bedoeld in artikel 175 lid 2 WVV 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat ‘roekeloosheid’ in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder ‘roekeloos’ – in de betekenis van ‘onberaden’ – wordt verstaan. Het hof heeft zijn oordeel dat te dezen sprake is van roekeloosheid voorzien van een motivering als hiervoor bedoeld. Voor zover het middel klaagt dat die motivering tekortschiet, faalt het.

Het middel richt zich onder meer tegen het oordeel van het hof dat sprake is van schuld in de zin van roekeloosheid.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De tenlastelegging is toegesneden op artikel 6 in verbinding met artikel 175 WVV 1994. De in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende term ‘roekeloos’ moet derhalve geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 175 lid 2 aanhef en onder a WVV 1994.

Ingevolge bestendige rechtspraak kan in cassatie slechts worden onderzocht of de schuld aan een verkeersongeval in de zin van artikel 6 WVV 1994 uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid. Daarbij komt het aan op het geheel van de gedragingen van de verdachte, de aard en de ernst daarvan en de overige omstandigheden van het geval. Voorts verdient

opmerking dat niet reeds uit de ernst van de gevolgen van verkeersgedrag dat in strijd is met één of meer wettelijke gedragsregels in het verkeer, kan worden afgeleid dat sprake is van schuld in vorenbedoelde zin.

Voor de schuldvorm 'roekeloosheid' geldt op zichzelf hetzelfde, zij het dat daarbij moet worden betrokken dat deze roekeloosheid in de wetsgeschiedenis als 'de zwaarste vorm van het culpose delict' wordt aangemerkt die tot onder meer een verdubbeling van het maximum van de op te leggen vrijheidsstraf heeft geleid. Mede met het oog op het strafverhogende effect van dit bestanddeel moeten daarom aan de vaststelling dat sprake is van roekeloosheid, dus de zwaarste vorm van schuld, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter in voorkomende gevallen daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven. Dat geldt ook in de gevallen waarin de roekeloosheid in de kern bestaat uit de in artikel 175 lid 3 WvW 1994 omschreven gedragingen, nu die gedragingen grond vormen voor een verdere verhoging van het ingevolge het tweede lid van dat artikel voor roekeloosheid geldende strafmaximum (vgl. HR 22 mei 2012, ECLI:NL:HR:2012:BU2016, NJ 2012, 488).

Het voorgaande brengt mee dat de vraag of in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994 een beoordeling vergt van de specifieke omstandigheden van dat geval. De Hoge Raad kan bij het beoordelen van cassatieberoepen die zich richten tegen beslissingen in concrete gevallen, slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid verschaffen omtrent de inhoud van het begrip roekeloosheid. Bij die toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat 'roekeloosheid' in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder 'roekeloos' – in de betekenis van 'onberaden' – wordt verstaan.

Om tot het oordeel te kunnen komen dat in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, zal de rechter zodanige feiten en omstandigheden moeten vaststellen dat daaruit is af te leiden dat door de buitengewoon onvoorzichtige gedraging van de verdachte een zeer ernstig gevaar in het leven is geroepen, en dat de verdachte zich daarvan bewust was, althans had moeten zijn.

Uit hetgeen hiervoor onder 3.3 is overwogen vloeit voort dat in dit verband doorgaans niet volstaat de enkele vaststelling dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan één of meer in artikel 175 lid 3 WvW 1994 genoemde, zelfstandig tot verhoging van het wettelijk strafmaximum leidende gedragingen.

Het hof heeft zijn oordeel dat te dezen sprake is van roekeloosheid voorzien van een motivering als hiervoor bedoeld.

Voor zover het middel klaagt dat die motivering tekortschiet nu de door het hof vastgestelde omstandigheden niet zonder meer toereikend zijn voor het oordeel dat de verdachte 'roekeloos' in de zin van artikel 6 in verbinding met artikel 175 WvW 1994 heeft gereden, faalt het. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat uit de door het hof gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid dat het hof in het bijzonder acht heeft geslagen op het samenstel van gedragingen van de verdachte, welk samenstel eruit bestaat dat de verdachte, kort gezegd, als bestuurder van een motorrijtuig, nadat hij met een andere bestuurder, te midden van medeweggebruikers, in een 'kat- en muisspel' verwickeld was geraakt, met zeer grote overschrijding van de ter plaatse geldende maximumsnelheid van 50 km per uur door rood licht een kruispunt is opgereden. Aldus heeft het hof in zijn bewijsvoering tot uitdrukking gebracht dat zich hier een uitzonderlijk geval in de hiervoor onder 3.4 en 3.5 bedoelde zin voordoet.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:959

Zaaknummer: 12/00885

Wetsartikelen: 6 WvW 1994 en 175 WvW 1994

RECHTSPRAAK

Tegen de achtergrond van hetgeen in de conclusie A-G is opgemerkt over de totstandkoming van artikel 11 lid 1 onder c van het Verdrag inzake overbrenging van gevonniste personen (VOGP; Trb. 1983, 74), moet worden aangenomen dat bij de oplegging van de in artikel 31 lid 1 WOTS bedoelde straf ook geheel in mindering wordt gebracht de tijd die de veroordeelde – voorafgaand aan zijn uitlevering of overlevering aan en veroordeling in de vreemde staat – in Nederland in voorlopige hechtenis heeft doorgebracht, ingeval aan die voorlopige hechtenis in Nederland en aan de veroordeling in de vreemde staat hetzelfde feitencomplex ten grondslag ligt. Het andersluidende oordeel van de rechtbank is onjuist. In het licht hiervan, en gelet op de omstandigheid dat zowel in de uitspraak van de rechtbank, als in de stukken die betrekking hebben op de vervolging van veroordeelde in Frankrijk, sprake is van strafbare feiten met betrekking tot een op 24 september 2008 in Frankrijk aangetroffen hoeveelheid van 1790 kg cannabis, had de rechtbank moeten doen blijken van een nader onderzoek naar de vraag of aan de door veroordeelde in Nederland doorgebrachte voorlopige hechtenis en aan zijn veroordeling in Frankrijk hetzelfde feitencomplex ten grondslag ligt.

Het middel klaagt dat de rechtbank ten onrechte de tijd die de veroordeelde van 9 september 2009 tot 27 november 2009 in voorlopige hechtenis heeft doorgebracht, niet in mindering heeft gebracht op de in artikel 31 lid 1 WOTS bedoelde straf.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Artikel 31 WOTS luidt:

‘1. De rechtbank, de tenuitvoerlegging toelaatbaar achtende, verleent verlof tot tenuitvoerlegging van de buitenlandse rechterlijke beslissing en legt, met inachtneming van

het daaromtrent in het toepasselijke verdrag voorgeschrevene, de straf of maatregel op, welke op het overeenkomstige feit naar Nederlands recht is gesteld. De uitspraak van de rechtbank wordt met redenen omkleed. De uitspraak geeft voorts de bijzondere redenen op, die de straf hebben bepaald of tot de maatregel hebben geleid en voorts zoveel mogelijk de omstandigheden, waarop bij de vaststelling van de duur of de hoogte van de straf is gelet. De artikelen 353 en 357 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

2. Bij het opleggen van tijdelijke gevangenisstraf of hechtenis beveelt de rechtbank, dat de tijd gedurende welke de veroordeelde in de vreemde Staat ter uitvoering van de hem aldaar opgelegde sanctie, met het oog op zijn overbrenging naar Nederland en uit hoofde van deze wet van zijn vrijheid beroofd is geweest, bij de uitvoering van die straf geheel in mindering zal worden gebracht. De rechtbank kan een overeenkomstig bevel geven bij het opleggen van een geldboete. Indien zij dit bevel geeft, bepaalt zij in haar uitspraak volgens welke maatstaf de aftrek zal geschieden.'

Tegen de achtergrond van hetgeen in de conclusie van de advocaat-generaal onder 14 is opgemerkt over de totstandkoming van artikel 11 lid 1 aanhef en onder c van het hier toepasselijke Verdrag inzake de overbrenging van gevonniste personen van 21 maart 1983 (Trb. 1983, 74), moet worden aangenomen dat bij de oplegging van de in artikel 31 lid 1 WOTS bedoelde straf ook geheel in mindering wordt gebracht de tijd die de veroordeelde – voorafgaand aan zijn uitlevering of overlevering aan en veroordeling in de vreemde staat – in Nederland in voorlopige hechtenis heeft doorgebracht, ingeval aan die voorlopige hechtenis in Nederland en aan de veroordeling in de vreemde staat hetzelfde feitencomplex ten grondslag ligt. Het andersluidende oordeel van de rechtbank is onjuist. In zoverre slaagt het middel.

In het licht hiervan, en gelet op de omstandigheid dat zowel in de hiervoor onder (1) weergegeven uitspraak van de rechtbank van 1 juni 2011, als in het onder (2) weergegeven stuk dat betrekking heeft op de vervolging van de veroordeelde in Frankrijk, sprake is van strafbare feiten met betrekking tot een op 24 september 2008 in Frankrijk aangetroffen hoeveelheid van 1790 kilogram cannabis, had de rechtbank moeten doen blijken van een nader onderzoek naar de vraag of aan de door de veroordeelde in Nederland doorgebrachte voorlopige hechtenis en aan zijn veroordeling in Frankrijk hetzelfde feitencomplex ten grondslag ligt.

Het middel slaagt ook in zoverre.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar de Rechtbank Amsterdam, opdat de zaak in zoverre opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:943

Zaaknummer: 13/01775

Wetsartikelen: 11 lid 1 onder c Verdrag inzake overbrenging van gevonnisse personen en 31 lid 1 WOTS

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht opzetheling.

Het middel behelst de klacht dat de bewezenverklaring van de in de zaak met parketnummer 16/600013-11 subsidiair tenlastegelegde opzetheling ontoereikend is gemotiveerd, nu uit de gebezigde bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat de verdachte wist dat de laptop een door misdrijf verkregen goed betrof.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Zonder nadere motivering, die ontbreekt, kan uit de gebezigde bewijsmiddelen niet worden afgeleid dat de verdachte, zoals is bewezenverklaard, wist dat de laptop een door misdrijf verkregen goed betrof. De bewezenverklaring is dus ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het in de zaak met parketnummer 16/600013-11 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat in artikel 167 lid 1 Sv aan het Openbaar Ministerie de bevoegdheid is toegekend zelfstandig te beslissen of naar aanleiding van een ingesteld opsporingsonderzoek vervolging moet plaatsvinden. De beslissing van het Openbaar Ministerie om tot vervolging over te gaan leent zich slechts in zeer beperkte mate voor een inhoudelijke rechterlijke toetsing in die zin dat slechts in uitzonderlijke gevallen plaats is voor een niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in de vervolging op de grond dat het instellen of voortzetten van die vervolging onverenigbaar is met beginselen van een goede procesorde. Een uitzonderlijk geval als zojuist bedoeld doet zich voor wanneer de vervolging wordt ingesteld of voortgezet terwijl geen redelijk handelend lid van het Openbaar Ministerie heeft kunnen oordelen dat met (voortzetting van) de vervolging enig door strafrechtelijke handhaving beschermd belang gediend kan zijn. Indien een rechter tot het oordeel komt dat sprake is van zo een geval waarin

het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk moet worden verklaard in de vervolging, gelden voor deze beslissing zware motiveringseisen (vgl. HR 6 november 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX4280, NJ 2013, 109).

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:949

Zaaknummer: 11/04759

Wetsartikelen: 416 Sr

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat het bewezenverklaarde geen strafbaar feit oplevert omdat verdachte niet op enigerlei wijze is betrokken bij dwang of uitbuiting van de in de bewezenverklaring genoemde vrouwen bij hun werkzaamheden, geeft, mede gelet op de in de conclusie van de A-G weergegeven wetsgeschiedenis, blijk van een te beperkte en dus onjuiste uitleg van artikel 197a (oud) Sr.

Het middel klaagt dat het in de overwegingen van het hof besloten liggende oordeel dat voor een veroordeling ter zake van het uit winstbejag behulpzaam zijn bij het wederrechtelijk verblijven in Nederland als bedoeld in artikel 197a (oud) Sr sprake moet zijn van dwang of uitbuiting ten opzichte van de slachtoffers en dat bij afwezigheid daarvan het feit niet strafbaar is, getuigt van een onjuiste rechtsopvatting.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Artikel 197a Sr luidde ten tijde van het bewezenverklaarde, voor zover voor de beoordeling van het middel van belang:

‘1. Hij die een ander uit winstbejag behulpzaam is bij het zich verschaffen van toegang tot of verblijven in Nederland of enige staat welke gehouden is mede ten behoeve van Nederland grenscontrole uit te oefenen, of hem daartoe uit winstbejag gelegenheid, middelen of inlichtingen verschaft terwijl hij weet of ernstige redenen heeft te vermoeden dat de toegang of dat verblijf wederrechtelijk is, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie.’

Het oordeel van het hof dat het bewezenverklaarde geen strafbaar feit oplevert omdat de verdachte niet op enigerlei wijze is betrokken bij dwang of uitbuiting van de in de bewezenverklaring genoemde vrouwen bij hun werkzaamheden, geeft, mede gelet op de in de conclusie van de advocaat-generaal weergegeven wetsgeschiedenis, blijk van een te beperkte en dus onjuiste uitleg van artikel 197a (oud) Sr.

Het middel is derhalve terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt het door het hof ter zake van het onder 2 bewezenverklaarde gegeven

ontslag van alle rechtsvervolging, kwalificeert het bewezenverklaarde als ‘een ander uit winstbejag behulpzaam zijn bij het verblijven in Nederland terwijl hij weet of ernstige redenen heeft te vermoeden dat dat verblijf wederrechtelijk is, meermalen gepleegd’ en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre verder wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:946

Zaaknummer: 11/01575

Wetsartikelen: 197a Sr

RECHTSPRAAK

Samenweefsel van verdichtfels. Slagende bewijsklacht.

Het middel klaagt over de bewezenverklaring van het onder 4 tenlastegelegde.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Deze bewezenverklaring en de bewijsvoering zijn weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4.2-4.4.

De bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte [betrokkene] ‘door een samenweefsel van verdichtfels’ tot afgifte van geld heeft bewogen, kan niet uit de inhoud van de door het hof gebezigde bewijsvoering worden afgeleid. Het middel slaagt in zoverre.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak wat betreft het onder 4 tenlastegelegde en de strafoplegging op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:952

Zaaknummer: 11/04805

Wetsartikelen: 326 Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt de toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2012:BU2016. Bij de toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen, waarbij de Hoge Raad slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid kan verschaffen omtrent de inhoud van het begrip roekeloosheid, kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid als bedoeld in artikel 175 lid 2 WVV 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat ‘roekeloosheid’ in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder ‘roekeloos’ – in de betekenis van ‘onberaden’ – wordt verstaan. In het licht van het voorgaande schiet de bewijsvoering van het hof tekort.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat sprake is van schuld in de zin van roekeloosheid.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het onder 1 subsidiair tenlastegelegde is toegesneden op artikel 6 in verbinding met artikel 175 WVV 1994. De in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende term ‘roekeloos’ moet derhalve geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 175 lid 2 aanhef en onder a WVV 1994.

Ingevolge bestendige rechtspraak kan in cassatie slechts worden onderzocht of de schuld aan een verkeersongeval in de zin van artikel 6 WVV 1994 uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid. Daarbij komt het aan op het geheel van de gedragingen van de verdachte, de aard en de ernst daarvan en de overige omstandigheden van het geval. Voorts verdient

opmerking dat niet reeds uit de ernst van de gevolgen van verkeersgedrag dat in strijd is met één of meer wettelijke gedragsregels in het verkeer, kan worden afgeleid dat sprake is van schuld in vorenbedoelde zin.

Voor de schuldvorm 'roekeloosheid' geldt op zichzelf hetzelfde, zij het dat daarbij moet worden betrokken dat deze roekeloosheid in de wetsgeschiedenis als 'de zwaarste vorm van het culpose delict' wordt aangemerkt die tot onder meer een verdubbeling van het maximum van de op te leggen vrijheidsstraf heeft geleid. Mede met het oog op het strafverhogende effect van dit bestanddeel moeten daarom aan de vaststelling dat sprake is van roekeloosheid, dus de zwaarste vorm van schuld, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter in voorkomende gevallen daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven. Dat geldt ook in de gevallen waarin de roekeloosheid in de kern bestaat uit de in artikel 175 lid 3 WvW 1994 omschreven gedragingen, nu die gedragingen grond vormen voor een verdere verhoging van het ingevolge het tweede lid van dat artikel voor roekeloosheid geldende strafmaximum (vgl. HR 22 mei 2012, ECLI:NL:HR:2012:BU2016, NJ 2012, 488).

Het voorgaande brengt mee dat de vraag of in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994 een beoordeling vergt van de specifieke omstandigheden van dat geval. De Hoge Raad kan bij het beoordelen van cassatieberoepen die zich richten tegen beslissingen in concrete gevallen, slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid verschaffen omtrent de inhoud van het begrip roekeloosheid. Bij die toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat 'roekeloosheid' in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder 'roekeloos' – in de betekenis van 'onberaden' – wordt verstaan.

Om tot het oordeel te kunnen komen dat in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, zal de rechter zodanige feiten en omstandigheden moeten vaststellen dat daaruit is af te leiden dat door de buitengewoon onvoorzichtige gedraging van de verdachte een zeer ernstig gevaar in het leven is geroepen, en dat de verdachte zich daarvan bewust was, althans had moeten zijn.

Uit hetgeen hiervoor onder 3.3 is overwogen vloeit voort dat in dit verband doorgaans niet volstaat de enkele vaststelling dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan één of meer in artikel 175 lid 3 WvW 1994 genoemde, zelfstandig tot verhoging van het wettelijk strafmaximum leidende gedragingen.

In het licht van het voorafgaande schiet de bewijsvoering van het hof tekort. De door het hof in aanmerking genomen omstandigheden dat de verdachte de ter plaatse geldende maximumsnelheid in ernstige mate heeft overschreden en met (nagenoeg) onverminderde snelheid een kruising – met voor hem groen licht uitstralende verkeerslichten – is opgereden, terwijl het alcoholgehalte in zijn bloed 1,26 milligram alcohol per milliliter bloed bedroeg, zouden toereikend kunnen zijn voor het oordeel dat de verdachte, zoals eveneens is tenlastegelegd, ‘in hoge, althans aanzienlijke mate onvoorzichtig en/of onachtzaam’ heeft gereden, maar zij zijn niet zonder meer toereikend voor het oordeel van het hof dat de verdachte ‘roekeloos’ in de zin van artikel 6 in verbinding met artikel 175 WVV 1994 heeft gereden.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Bosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw zal worden berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:964

Zaaknummer: 12/01937

Wetsartikelen: 6 WVV 1994 en 175 WVV 1994

RECHTSPRAAK

In de onderhavige zaak is niet voldaan aan de eis van artikel 12 aanhef en onder b EUV dat ter staving van het verzoek dient te worden overgelegd een uiteenzetting van de feiten waarvoor uitlevering wordt verzocht, met zo nauwkeurig mogelijk vermelding van onder meer de tijd en plaats waarop de feiten zijn begaan. De Hoge Raad doet wat de rechtbank had behoren te doen en verklaart de uitlevering in zoverre ontoelaatbaar.

Het middel klaagt dat de rechtbank ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd heeft geoordeeld dat de door de verzoekende staat overgelegde stukken voldoen aan de eisen van artikel 12 van het te dezen toepasselijke Europees Uitleveringsverdrag.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Op grond van hetgeen hiervoor onder 2.2.2 is weergegeven moet ervan worden uitgegaan dat de door de Servische rechter bij vonnis van 29 maart 2004 uitgesproken voorwaardelijke veroordeling tot een vrijheidsstraf van acht maanden is herroepen en dat het hof te Belgrado de vrijheidsstraf van twee jaren en tien maanden ter tenuitvoerlegging waarvan thans de uitlevering is verzocht, mede heeft opgelegd ter zake van de bij dat vonnis bewezenverklaarde feiten.

De door de verzoekende staat overgelegde stukken, waartoe niet behoort het vonnis van 29 maart 2004, houden omtrent die feiten niet meer in dan hetgeen het hof te Belgrado dienaangaande heeft vastgesteld, te weten dat het gaat om ‘the criminal offence from Article 245 paragraph 3 of the General Criminal Law and criminal offence from Article 33 paragraph 1 of the Law on Weapons and Ammunition’.

Uit het voorgaande volgt dat niet is voldaan aan de eis van artikel 12 aanhef en onder b van het verdrag dat ter staving van het verzoek dient te worden overgelegd een uiteenzetting van de feiten waarvoor uitlevering wordt verzocht, met zo nauwkeurig mogelijk vermelding van onder meer de tijd en plaats waarop de feiten zijn begaan.

Voor zover het middel daarover klaagt, is het gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak doch uitsluitend wat betreft de toelaatbaarverklaring van de uitlevering ter tenuitvoerlegging van de straf, voor zover deze is opgelegd ter zake van de in het vonnis van de rechtbank te Belgrado van 29 maart 2004 vermelde feiten, verklaart de uitlevering in zoverre ontoelaatbaar en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:956

Zaaknummer: 13/00272

Wetsartikelen: 12 Europees Uitleveringsverdrag (EUV)

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt de toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2012:BU2016. Bij de toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen, waarbij de Hoge Raad slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid kan verschaffen omtrent de inhoud van het begrip roekeloosheid, kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid als bedoeld in artikel 175 lid 2 WVV 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat ‘roekeloosheid’ in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder ‘roekeloos’ – in de betekenis van ‘onberaden’ – wordt verstaan. In het licht van het voorgaande schiet de bewijsvoering van het hof tekort.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat sprake is van schuld in de zin van roekeloosheid.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het onder 1 subsidiair en 2 meer subsidiair tenlastegelegde is toegesneden op artikel 6 in verbinding met artikel 175 WVV 1994. De in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende term ‘roekeloos’ moet derhalve geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 175 lid 2 aanhef en onder a WVV 1994.

Ingevolge bestendige rechtspraak kan in cassatie slechts worden onderzocht of de schuld aan een verkeersongeval in de zin van artikel 6 WVV 1994 uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid. Daarbij komt het aan op het geheel van de gedragingen van de verdachte, de aard en de ernst daarvan en de overige omstandigheden van het geval. Voorts verdient

opmerking dat niet reeds uit de ernst van de gevolgen van verkeersgedrag dat in strijd is met één of meer wettelijke gedragsregels in het verkeer, kan worden afgeleid dat sprake is van schuld in vorenbedoelde zin.

Voor de schuldvorm 'roekeloosheid' geldt op zichzelf hetzelfde, zij het dat daarbij moet worden betrokken dat deze roekeloosheid in de wetsgeschiedenis als 'de zwaarste vorm van het culpose delict' wordt aangemerkt die tot onder meer een verdubbeling van het maximum van de op te leggen vrijheidsstraf heeft geleid. Mede met het oog op het strafverhogende effect van dit bestanddeel moeten daarom aan de vaststelling dat sprake is van roekeloosheid, dus de zwaarste vorm van schuld, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter in voorkomende gevallen daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven. Dat geldt ook in de gevallen waarin de roekeloosheid in de kern bestaat uit de in artikel 175 lid 3 WvW 1994 omschreven gedragingen, nu die gedragingen grond vormen voor een verdere verhoging van het ingevolge het tweede lid van dat artikel voor roekeloosheid geldende strafmaximum (vgl. HR 22 mei 2012, ECLI:NL:HR:2012:BU2016, NJ 2012, 488).

Het voorgaande brengt mee dat de vraag of in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994 een beoordeling vergt van de specifieke omstandigheden van dat geval. De Hoge Raad kan bij het beoordelen van cassatieberoepen die zich richten tegen beslissingen in concrete gevallen, slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid verschaffen omtrent de inhoud van het begrip roekeloosheid. Bij die toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat 'roekeloosheid' in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder 'roekeloos' – in de betekenis van 'onberaden' – wordt verstaan.

Om tot het oordeel te kunnen komen dat in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, zal de rechter zodanige feiten en omstandigheden moeten vaststellen dat daaruit is af te leiden dat door de buitengewoon onvoorzichtige gedraging van de verdachte een zeer ernstig gevaar in het leven is geroepen, en dat de verdachte zich daarvan bewust was, althans had moeten zijn.

Uit hetgeen hiervoor onder 4.3 is overwogen vloeit voort dat in dit verband doorgaans niet volstaat de enkele vaststelling dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan één of meer in artikel 175 lid 3 WvW 1994 genoemde, zelfstandig tot verhoging van het wettelijk strafmaximum leidende gedragingen.

In het licht van het voorafgaande schiet de bewijsvoering van het hof – dat de bewijsmiddelen niet heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid – tekort. De door het hof kennelijk in het bijzonder in aanmerking genomen omstandigheden – kort gezegd: verhinderen dat een met hoge snelheid op de rijstrook voor tegemoetkomend verkeer inhalende auto kan terugkeren naar de eigen rijstrook – zouden toereikend kunnen zijn voor het oordeel dat de verdachte, zoals eveneens is tenlastegelegd, ‘zeer, althans aanmerkelijk onvoorzichtig en/of onoplettend’ heeft gereden, maar zij zijn niet zonder meer toereikend voor het oordeel van het hof dat de verdachte ‘roekeloos’ in de zin van artikel 6 in verbinding met artikel 175 WVV 1994 heeft gereden.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:960

Zaaknummer: 11/03632

Wetsartikelen: 6 WVV 1994 en 175 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Het hof heeft geoordeeld dat het geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel in zijn geheel aan betrokkene moet worden toegerekend. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. De enkele omstandigheid dat uit de kwalificatie van hetgeen ten laste van betrokkene in de hoofdzaak is bewezen verklaard volgt dat betrokkene het feit niet alleen heeft gepleegd, noopte het hof niet tot een nadere motivering. Zo een nadere motivering kan onder omstandigheden wel zijn vereist indien, bijvoorbeeld in verband met hetgeen door/namens betrokkene ter terechtzitting in hoger beroep is aangevoerd, voldoende aanknopingspunten bestaan voor de aannemelijkheid dat het voordeel over meer daders moet worden verdeeld.

Het hof heeft geoordeeld dat het geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel van € 18.300 in zijn geheel aan de betrokkene moet worden toegerekend. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd. Dat berust op het volgende.

Het middel klaagt dat het oordeel van het hof dat het wederrechtelijk verkregen voordeel geheel aan de betrokkene moet worden toegerekend zonder nadere motivering niet begrijpelijk is. Daartoe wordt in de toelichting op het middel aangevoerd dat uit het feit dat in de hoofdzaak de betrokkene is veroordeeld ter zake van medeplegen van opzettelijk handelen in strijd met artikel 3 Opiumwet volgt dat de betrokkene het bewezenverklarde niet alleen heeft gepleegd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Blijkens de voor de schatting gebezigde bewijsmiddelen, in het bijzonder het onder 4 opgenomen bewijsmiddel, heeft het hof vastgesteld dat de betrokkene eigenaar was van de in zijn woning aangetroffen hennepkwekerij, dat hij zelf die hennepkwekerij heeft gebouwd en dat hij degene is geweest die de hennepplanten heeft verzorgd. Op grond daarvan heeft het hof aannemelijk kunnen achten dat het uit de hennepkwekerij verkregen voordeel geheel aan de betrokkene ten goede is gekomen. De enkele omstandigheid dat uit de kwalificatie van hetgeen ten laste van de betrokkene in de

hoofdzaak is bewezen verklaard volgt dat de betrokkene het feit niet alleen heeft gepleegd, noopte het hof niet zijn oordeel nader te motiveren om het begrijpelijk te doen zijn. Zo een nadere motivering kan onder omstandigheden wel zijn vereist indien, bijvoorbeeld in verband met hetgeen door of namens de betrokkene ter terechtzitting in hoger beroep is aangevoerd, voldoende aanknopingspunten bestaan voor de aannemelijkheid dat het voordeel over meer daders moet worden verdeeld. Zodanige aanknopingspunten ontbreken in dit geval. Het middel faalt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van het opgelegde bedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel, vermindert het te betalen bedrag in die zin dat de hoogte daarvan € 17.385 bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:961

Zaaknummer: 11/03003

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat in de vastgestelde omstandigheden ‘het een klein stukje oplichten van de rok’ geen onderzoek aan de kleding als bedoeld in artikel 56 Sv oplevert, is onjuist.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Art. 56 Sv luidt als volgt:

‘1. De officier van justitie of de hulpofficier voor wie de verdachte wordt geleid of die zelf de verdachte heeft aangehouden, kan, bij het bestaan van ernstige bezwaren tegen deze, in het belang van het onderzoek bepalen dat deze aan zijn lichaam of kleding zal worden onderzocht.

2. De officier van justitie kan bij het bestaan van ernstige bezwaren tegen de verdachte, in het belang van het onderzoek bepalen dat deze in zijn lichaam wordt onderzocht. Onder onderzoek in het lichaam wordt verstaan: het uitwendig schouwen van de openingen en holten van het onderlichaam, röntgenonderzoek, echografie en het inwendig manueel onderzoek van de openingen en holten van het lichaam. Het onderzoek in het lichaam wordt verricht door een arts. Het onderzoek wordt niet ten uitvoer gelegd indien zulks om bijzondere geneeskundige redenen onwenselijk is.

3. De in het eerste en tweede lid bedoelde onderzoeken worden op een besloten plaats en voor zover mogelijk door personen van hetzelfde geslacht als de verdachte verricht.

4. De overige opsporingsambtenaren zijn bevoegd den aangehoudene tegen wien ernstige bezwaren bestaan, aan zijne kleeding te onderzoeken.’

Het oordeel van het hof dat in de vastgestelde omstandigheden ‘het een klein stukje oplichten van de rok’ geen onderzoek aan de kleding in de zin van artikel 56 Sv oplevert, is onjuist. Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:955

Zaaknummer: 12/01119

Wetsartikelen: 56 Sv

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt de toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2012:BU2016. Bij de toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen, waarbij de Hoge Raad slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid kan verschaffen omtrent de inhoud van het begrip roekeloosheid, kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid als bedoeld in artikel 175 lid 2 WVV 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat ‘roekeloosheid’ in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder ‘roekeloos’ – in de betekenis van ‘onberaden’ – wordt verstaan. In het licht van het voorafgaande schiet de bewijsvoering van het hof tekort.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat sprake is van schuld in de zin van roekeloosheid.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het onder 1 en 2 tenlastegelegde is toegesneden op artikel 6 in verbinding met artikel 175 WVV 1994. De in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende term ‘roekeloos’ moet derhalve geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 175 lid 2 aanhef en onder a WVV 1994.

Ingevolge bestendige rechtspraak kan in cassatie slechts worden onderzocht of de schuld aan een verkeersongeval in de zin van artikel 6 WVV 1994 uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid. Daarbij komt het aan op het geheel van de gedragingen van de verdachte, de aard en de ernst daarvan en de overige omstandigheden van het geval. Voorts verdient opmerking dat niet reeds uit de ernst van de gevolgen van verkeersgedrag dat in strijd is met

één of meer wettelijke gedragsregels in het verkeer, kan worden afgeleid dat sprake is van schuld in vorenbedoelde zin.

Voor de schuldvorm 'roekeloosheid' geldt op zichzelf hetzelfde, zij het dat daarbij moet worden betrokken dat deze roekeloosheid in de wetsgeschiedenis als 'de zwaarste vorm van het culpose delict' wordt aangemerkt die tot onder meer een verdubbeling van het maximum van de op te leggen vrijheidsstraf heeft geleid. Mede met het oog op het strafverhogende effect van dit bestanddeel moeten daarom aan de vaststelling dat sprake is van roekeloosheid, dus de zwaarste vorm van schuld, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter in voorkomende gevallen daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven. Dat geldt ook in de gevallen waarin de roekeloosheid in de kern bestaat uit de in artikel 175 lid 3 WvW 1994 omschreven gedragingen, nu die gedragingen grond vormen voor een verdere verhoging van het ingevolge het tweede lid van dat artikel voor roekeloosheid geldende strafmaximum (vgl. HR 22 mei 2012, ECLI:NL:HR:2012:BU2016, NJ 2012, 488).

Het voorgaande brengt mee dat de vraag of in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994 een beoordeling vergt van de specifieke omstandigheden van dat geval. De Hoge Raad kan bij het beoordelen van cassatieberoepen die zich richten tegen beslissingen in concrete gevallen, slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid verschaffen omtrent de inhoud van het begrip roekeloosheid. Bij die toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat 'roekeloosheid' in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder 'roekeloos' – in de betekenis van 'onberaden' – wordt verstaan.

Om tot het oordeel te kunnen komen dat in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, zal de rechter zodanige feiten en omstandigheden moeten vaststellen dat daaruit is af te leiden dat door de buitengewoon onvoorzichtige gedraging van de verdachte een zeer ernstig gevaar in het leven is geroepen, en dat de verdachte zich daarvan bewust was, althans had moeten zijn.

Uit hetgeen hiervoor onder 3.3 is overwogen vloeit voort dat in dit verband doorgaans niet volstaat de enkele vaststelling dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan één of meer in artikel 175 lid 3 WvW 1994 genoemde, zelfstandig tot verhoging van het wettelijk strafmaximum leidende gedragingen.

In het licht van het voorafgaande schiet de bewijsvoering van het hof – dat de bewijsmiddelen niet heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid – tekort. De door het hof kennelijk in het bijzonder in aanmerking genomen omstandigheden – kort gezegd: als bestuurder van een motorfiets links van een middengeleider met zeer grote overschrijding van de ter plaatse geldende maximumsnelheid op een kruispunt over de rijstrook voor tegemoetkomend verkeer voertuigen inhalen – zouden toereikend kunnen zijn voor het oordeel dat de verdachte, zoals eveneens is tenlastegelegd, '(aanmerkelijk) onvoorzichtig en/of onoplettend' heeft gereden, maar zij zijn niet zonder meer toereikend voor het oordeel van het hof dat de verdachte 'roekeloos' in de zin van artikel 6 in verbinding met artikel 175 WVV 1994 heeft gereden.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Bosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:962

Zaaknummer: 11/04375

Wetsartikelen: 6 WVV 1994 en 175 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Niet is voldaan aan het vereiste van artikel 36b lid 1 sub 3° Sr, nu de onttrekking aan het verkeer van de inbeslaggenomen voorwerpen is bevolen maar de bestreden uitspraak niets inhoudt omtrent de vaststelling van enig strafbaar feit. De Hoge Raad gelast de teruggave van de inbeslaggenomen voorwerpen aan verdachte.

Het middel behelst de klacht dat het hof de onttrekking aan het verkeer heeft bevolen zonder te hebben vastgesteld dat een strafbaar feit is begaan.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Artikel 36b lid 1 aanhef onder 3° Sr luidt:

‘1. Onttrekking aan het verkeer van in beslag genomen voorwerpen kan worden uitgesproken: 3° bij de rechterlijke uitspraak waarbij, niettegenstaande vrijspraak of ontslag van alle rechtsvervolgning, wordt vastgesteld dat een strafbaar feit is begaan.’

De verdachte is vrijgesproken van het tenlastegelegde. Bij gebreke van een bewezenverklaring is de rechter in het kader van het beslissingsschema van artikel 350 Sv dus niet toegekomen aan de vraag of sprake was van een strafbaar feit. Nu de onttrekking aan het verkeer van de inbeslaggenomen voorwerpen is bevolen maar de bestreden uitspraak niets inhoudt omtrent de vaststelling van enig strafbaar feit, is niet voldaan aan het vereiste van artikel 36b lid 1 aanhef onder 3° Sr.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen en gelast de teruggave van de hiervoor genoemde inbeslaggenomen voorwerpen aan de verdachte.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:944

Zaaknummer: 12/00440

Wetsartikelen: 36b aanhef en lid 1 onder 3 Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt toepasselijke overweging uit ECLI:NL:HR:2012:BX4280 met betrekking tot het opportuniteitsbeginsel. Deze overweging geldt ook voor de ex artikel 126 Wet RO door de politieparketsecretaris krachtens mandaat uitgeoefende bevoegdheid. Het hof heeft geoordeeld dat het OM niet in de vervolging kan worden ontvangen omdat met de uitoefening van de aan de politieparketsecretaris gemandateerde vervolgingsbevoegdheid in casu in onvoldoende mate wordt voorkomen dat een schijn van belangenverstrengeling wordt gewekt en dat onder die omstandigheid het gebruik van deze bevoegdheid in strijd is met beginselen van een behoorlijke procesorde. Gelet op ECLI:NL:HR:2012:BX4280, geeft dat oordeel ofwel blijk van een onjuiste rechtsopvatting, ofwel is het ontoereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt over de beslissing van het hof tot niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in de vervolging.

De Hoge Raad overweegt als volgt. In dit geval is namens de officier van justitie de vervolgingsbeslissing genomen en is de dagvaarding opgemaakt door de politieparketsecretaris [verbalisant]. Onweersproken is dat deze daartoe op de voet van artikel 126 (oud) Wet RO bevoegd was. Gelet op het tweede lid van die bepaling, dat luidde: 'De opgedragen bevoegdheid wordt in naam en onder verantwoordelijkheid van de officier van justitie (...) uitgeoefend', geldt hetgeen hiervoor onder 2.3 is vooropgesteld evenzeer voor de hier door de politieparketsecretaris krachtens mandaat uitgeoefende bevoegdheid.

Het hof heeft, ervan uitgaande dat de vervolgingsbeslissing een delict betreft dat is begaan tegen een 'directe collega' van de politieparketsecretaris tijdens en in verband met de werkzaamheden van die collega, geoordeeld dat het Openbaar Ministerie niet in de vervolging kan worden ontvangen omdat met de uitoefening van de aan de politieparketsecretaris

gemandateerde vervolgingsbevoegdheid 'in dit geval in onvoldoende mate wordt voorkomen dat een schijn van belangenverstremgeling wordt gewekt' en dat 'onder die omstandigheid (...) het gebruik van deze bevoegdheid (...) in strijd [is] met de beginselen van een behoorlijke procesorde'.

Gelet op hetgeen hiervoor onder 2.3 is vooropgesteld, geeft dat oordeel ofwel blijk van een onjuiste rechtsopvatting, ofwel is het ontoereikend gemotiveerd. Indien het hof heeft geoordeeld dat reeds de enkele omstandigheid dat een op deze wijze gewekte schijn van belangenverstremgeling in de weg staat aan de bevoegdheid van het Openbaar Ministerie tot vervolging, heeft het de hiervoor onder 2.3 weergegeven – tot terughoudendheid nopende – maatstaf miskend. Indien het die maatstaf niet heeft miskend en heeft beoogd tot uitdrukking te brengen dat zich een van die uitzonderlijke gevallen voordoet waarin het instellen van de vervolging onverenigbaar is met beginselen van een goede procesorde, heeft het hof niet voldaan aan de voor die beslissing geldende zware motiveringseisen.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:947

Zaaknummer: 11/04798

Wetsartikelen: 167 Sv en 126 Sv

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt de toepasselijke overweging met betrekking tot voorbedachte raad uit ECLI:NL:HR:2012:BR2342. De achtergrond van het vereiste dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven, is dat ingeval vaststaat dat de verdachte die gelegenheid heeft gehad, het redelijk is aan te nemen dat de verdachte daarvan gebruik heeft gemaakt en dus daadwerkelijk heeft nagedacht over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap heeft gegeven. Dat de verdachte daadwerkelijk heeft nagedacht en zich rekenschap heeft gegeven leent zich immers moeilijk voor strafrechtelijk bewijs, zeker in het geval dat de verklaringen van de verdachte en/of eventuele getuigen geen inzicht geven in hetgeen voor en ten tijde van het begaan van het feit in de verdachte is omgegaan. Of in een dergelijk geval voorbedachte raad bewezen kan worden, hangt dan sterk af van de gelegenheid en de overige feitelijke omstandigheden van het geval.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte met voorbedachte raad heeft gehandeld, ontoereikend is gemotiveerd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de vaststelling van het Wetboek van Strafrecht houdt omtrent deze bepaling onder meer het volgende in:

‘Moord is de doodslag met voorbedachten rade begaan.

Ten onregte heeft art. 297 C.P. het begrip van voorbedachten rade omschreven door «dessein formé avant l’action». Immers aan elke opzettelijke daad gaat een «dessein» vooraf, al zij dit slechts door eene zeer kleine tijdsruimte van de daad gescheiden. De uitdrukking

voorbodachte raad zelve, zonder eenige wettelijke omschrijving, wijst duidelijk aan wat vereischt wordt, namelijk een tijdstip van kalm overleg, van bedaard nadenken; het tegenovergestelde van oogenblikkelijke gemoedsopwelling' (H.J. Smidt, Geschiedenis van het Wetboek van Strafrecht, deel II, 1881, p. 437).

Voor een bewezenverklaring van het bestanddeel 'voorbodachte raad' moet komen vast te staan dat de verdachte zich gedurende enige tijd heeft kunnen beraden op het te nemen of het genomen besluit en dat hij niet heeft gehandeld in een oogenblikkelijke gemoedsopwelling, zodat hij de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven.

Bij de vraag of sprake is van voorbodachte raad gaat het bij uitstek om een weging en waardering van de omstandigheden van het concrete geval door de rechter, waarbij deze het gewicht moet bepalen van de aanwijzingen die voor of tegen het bewezen verklaren van voorbodachte raad pleiten. De vaststelling dat de verdachte voldoende tijd had om zich te beraden op het te nemen of het genomen besluit vormt weliswaar een belangrijke objectieve aanwijzing dat met voorbodachte raad is gehandeld, maar behoeft de rechter niet ervan te weerhouden aan contra-indicaties een zwaarder gewicht toe te kennen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de omstandigheid dat de besluitvorming en uitvoering in plotselinge hevige drift plaatsvinden, dat slechts sprake is van een korte tijdsperiode tussen besluit en uitvoering of dat de gelegenheid tot beraad eerst tijdens de uitvoering van het besluit ontstaat. Zo kunnen bepaalde omstandigheden (of een samenstel daarvan) de rechter uiteindelijk tot het oordeel brengen dat de verdachte in het gegeven geval niet met voorbodachte raad heeft gehandeld.

Mede met het oog op het strafverzwarende gevolg dat dit bestanddeel heeft, moeten aan de vaststelling dat de voor voorbodachte raad vereiste gelegenheid heeft bestaan, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter, in het bijzonder indien de voorbodachte raad niet rechtstreeks uit de bewijsmiddelen volgt, daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven (vgl. HR 28 februari 2012, ECLI:NL:HR:2012:BR2342, NJ 2012, 8).

De achtergrond van het vereiste dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven, is dat ingeval vaststaat dat de verdachte die gelegenheid heeft gehad, het redelijk is aan te nemen dat de verdachte gebruik heeft gemaakt van die gelegenheid en dus daadwerkelijk heeft nagedacht over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap heeft gegeven (vgl. het overleg en nadenken dat in de wetsgeschiedenis is geplaatst tegenover de oogenblikkelijke gemoedsopwelling). Dat de verdachte daadwerkelijk

heeft nagedacht en zich rekenschap heeft gegeven leent zich immers moeilijk voor strafrechtelijk bewijs, zeker in het geval dat de verklaringen van de verdachte en/of eventuele getuigen geen inzicht geven in hetgeen voor en ten tijde van het begaan van het feit in de verdachte is omgegaan. Of in een dergelijk geval voorbedachte raad bewezen kan worden, hangt dan sterk af van de hierboven bedoelde gelegenheid en van de overige feitelijke omstandigheden van het geval zoals de aard van het feit, de omstandigheden waaronder het is begaan en de gedragingen van de verdachte voor en tijdens het begaan van het feit. Daarbij verdient opmerking dat de enkele omstandigheid dat niet is komen vast te staan dat is gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, niet toereikend is om daaraan de gevolgtrekking te verbinden dat sprake is van voorbedachte raad.

Tegen de achtergrond van het voorafgaande heeft het hof zijn oordeel dat de voorbedachte raad kan worden bewezenverklaard niet toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in het bijzonder in aanmerking hetgeen het hof heeft overwogen met betrekking tot de gelegenheid tot nadenken en het zich rekenschap geven in verband met de in de overwegingen van het hof vervatte contra-indicaties – in onderling verband en samenhang bezien – (1) dat de verdachte de eerste steek in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling heeft toegebracht en (2) dat het tweede steekincident korte tijd – ongeveer 50 seconden – daarna plaatsvond.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-10-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:963

Zaaknummer: 12/00655

Wetsartikelen: 45 Sr en 289 Sr